

[Olahusa dovdomearkkat sámegeiella vuosttášgiellan Jo3 studerenráhkkanahhti fágas ja Jo3 lasáhusa mannel.](#)

Dovdomearkkat dan gelbbolašvuhtii maid oahppi čájeha oppalaččat, sihke njálmmálaččat ja čálalaččat, sámegeiella vuosttášgiellan -fágas, Jo3 studerenráhkkanahhti fágas ja Jo3 Lasáhus.

Dovdomearkkat gullet sihke njálmmálaš ja čálalaš gelbbolašvuođa oppalaš árvoštallamii ja daid galgá geavahit oahppoplána vuodul.

Mihttomeriid olahusa dovdomearkkat - njálmmálaš ja čálalaš

Vuollegis gelbbolašvuhta fágas, árvosátni 2	Buorre gelbbolašvuhta fágas, árvosátni 4	Erenoamáš buorre gelbbolašvuhta fágas, árvosátni 6
Oahppi čilge ovdamearkkaiguin makkár dovdomearkkat sámi girjjálašvuodas čatnasit sámi kultuvrii ja servodahkii. Oahppi válldaha guovddáš belliid sámi kultuvrras ja servodagas mat bohtet ovdan iešguđetlágan njálmmálaš árbevieruin, degomat luđiin, lávlagiin, máidnasiin, mitalusain, cukcasiin, mitalanvugiin jna. ja čálalaš girjjálašvuodas.	Oahppi buktá iešguđetlágan ovdamearkkaid sámi njálmmálaš árbevieruin ja čálalaš girjjálašvuodas ja ságaškuššá movt dát čatnasit sámi kultuvrii ja servodahkii, ja movt iešguđet bealit sámi kultuvrras ja servodagas bohtet ovdan iešguđet áiggiid sámi girjjálašvuodas. Oahppi máhtta čatnat ovddeš áiggiid njálmmálaš árbevieruid ođđaáigásaš	Oahppi ságaškuššá ja reflekttere movt iešguđet áiggiid ja iešguđet sámi guovlluid njálmmálaš árbevierut bohtet ovdan iešguđet áiggiid sámi girjjálašvuodas ja movt váikkuhit dasa. Oahppi ságaškuššá iešguđet belliid sámi kultuvrras ja servodagas, ja čilge mánggalágan ovdamearkkaiguin movt dat bohtet ovdan iešguđet áiggiid sámi

<p>Oahppi viežžá muhtin ovttaskas ovdamearkkaid eará eamiálbmogiid ja eará kultuvrraid teavsttain, maid buohtastahtá sámii teavsttaide.</p>	<p>sámii girjjálašvuhtii. Oahppi viežžá ovdamearkkaid sihke eará eamiálbmogiid ja eará kultuvrraid teavsttain ja geavaha daid go reflekttere sámii teavsttaid birra. Oahppi čatná ságastallamii relevánta ovdamearkkaid.</p>	<p>girjjálašvuodas ja nuppe gežiid. Oahppi viežžá mánggalágan ja relevánta ovdamearkkaid sihke eará eamiálbmogiid ja eará kultuvrraid teavsttain ja geavaha daid iežas reflekšuvnnaide.</p>
<p>Oahppi suokkarda ja válddaha oahpes áššiid mat guoskkahit sámegiela ja mánggagielatvuodá dili, eavttuid ja vejolašvuodaid báikkálaččat iešguđet áiggiid ektui ja čatná iežas mánggagielalaš ja mánggakultuvrralaš duogáža ja identitehta fágalaš oktavuodáide.</p> <p>Oahppi lea diđolaš mo sáhtá sealluhit sámegiela ja reflekttere muhtun beliid servvodaga giellageavaheami ja sámegiela boahhteáiggi.</p>	<p>Oahppi suokkarda, čilge ja ságaškuššá relevánta ovdamearkkaiguin fáttáid mat guoskkahit sámegiela ja mánggagielatvuodá dili, eavttuid ja vejolašvuodaid sihke báikkálaččat ja muđui riikkas ja čatná iežas mánggagielalaš ja mánggakultuvrralaš duogáža ja identitehta fágalaš oktavuodáide.</p> <p>Oahppi ovddida diđolaččat sámegiela sealluheami ja reflekttere servvodaga giellageavaheami ja sámegiela boahhteáiggi.</p>	<p>Oahppi suokkarda, čilge ja ságaškuššá vuđolaččat báikkálaš ja miehtásámi perspektiivvas iešguđetlágan ovdamearkkaiguin fáttáid mat guoskkahit sámegiela ja mánggagielatvuodá dili, eavttuid ja vejolašvuodaid ja čatná iežas mánggagielalaš ja mánggakultuvrralaš duogáža ja identitehta fágalaš oktavuodáide.</p> <p>Oahppi bargá diđolaččat sealluhit ja ovddidit sámegiela ja reflekttere ja suokkardallá kritihkalaččat servvodaga giellageavaheami ja sámegiela boahhteáiggi.</p>
<p>Oahppi dovdá fágasániid ja fágagiela iešguđet fáttáid birra ja máhtá daid atnit oahpes áššiid oktavuodas. Oahppi geavaha muhtin</p>	<p>Oahppi dovdá bures fágasániid sisdoalu iešguđet fáttáid birra ja máhtá</p>	<p>Oahppi dovdá mánggalágan fágasániid ja dadjanvugiid, ja máhtá geavahit dárkilis ja</p>

<p>muddui fágasániid oahpes áššiide, muhto ii vuoduš fágasániid ja dadjanvugiid mearkkašumiid ovdamearkkaiguin.</p> <p>Oahppi atná oahpes árbevirolaš dadjanvugiid ja čájeha veaháš gielalaš hutkáivuoda mat buorre muddui heivejit doaimmaid oktavuhtii.</p>	<p>atnit relevánta fágagiela ja ovdamearkkaid iešguđetlágan fáttáid oktavuodas.</p> <p>Oahppi atná árbevirolaš dadjanvugiid ja čájeha gielalaš hutkáivuoda mat heivejit iešguđet doaimmaid oktavuodas.</p>	<p>relevánta fágagiela oktan ovdamearkkaiguin iešguđetlágan fáttáid oktavuodas.</p> <p>Oahppis lea persovnnalaš, iešheanalaš giella ja atná diđolaččat árbevirolaš dadjanvugiid ja čájeha girjás, gielalaš hutkáivuoda mat heivejit bures doaimmaid ektui.</p>
<p>Oahppi vällje giella- ja gulahallanteknologiija maid dovdá ovdalaččas. Oahppi sáhttá välljen reaidduid maiguin ii bargga nu beaktilit, muhto dárbbáša veahki lonuhit reaiddu.</p>	<p>Oahppi dovdá iešguđetlágan giella- ja gulahallanteknologiija ja máhttá daid gaskkas välljet ávkkálaš reaidduid iešguđetlágán doaimmaide ja ulbmiliidda.</p>	<p>Oahppi máhttá árvvoštallat bargoproseassa ulbmila ja mannolaga, ja iešheanalaččat vällje heivvolaš reaidduid guđege bargui. Oahppi geavaha giella- ja gulahallanteknologiija mainna bargá ja gulahallá beaktilit ja ulbmillaččat. Oahppi árvvoštallá čadat reaidduid heivvolašvuoda bargui ja ulbmilii, ja lonohallá dárbbu mielde.</p>
<p>Oahppi vällje ja geavaha muhtin gállduid teavsttas. Gállduidválljemis ii leat oahppi nu dárkilit árvvoštallan luottehahttivuoda, relevánssa ja doallevašvuoda hárrái. Oahppi merke sitáhtaid ja refereremiid teavsttas, buot eai leat riehta merkejuvvon teavsttas ja</p>	<p>Oahppi árvvoštallá ja vällje gállduid luottehahttivuoda, relevánssa ja doallevašvuoda vuodul. Oahppi hálddaša buorre muddui siterema ja refererema. Oahppi čujuha gállduide čorgadit ja dárkkistahtti vugiin.</p>	<p>Oahppi vällje iešheanalaččat relevánta gállduid tekstii. Oahppi árvvoštallá buot gállduid kritihkalaččat sihke välljedettiin ja geavahettiin, ja árvvoštallá man luottehahttit, relevánttat ja doallevaččat gáldut leat. Oahppi earuha ja hálddaša siterema ja refererema sihke njálmmálaš ja</p>

muhtimat sáhttet váilut sihke teavsttas ja gáldolisttus.		čálalaš teavsttas, ja merke daid čielgasit sihke teavsttas ja gáldolisttus.
--	--	---

Mihttomeriid olahusa dovdomearkkat – njálmmálaš

Vuollegis gelbbolašvuohta fágas, árvosátni 2	Buorre gelbbolašvuohta fágas, árvosátni 4	Erenoamáš buorre gelbbolašvuohta fágas, árvosátni 6
Oahppi searvá fágalaš ságastallamiidda oahpes fáttáid ektui ja ovddida muhtun muddui iežas máhtu ja oaiviliid. Oahppi respondere muhtun muddui earáid oaivilovdanbuktimiid ektui. Oahppi reflektere oahpes fágalaš fáttáid hárrái ja geavaha iešguđetlágan guovddáš retoralaš apeallavugiid ja váikkuhangaskaomiid. Oahppi hálddaša muhtin guovddáš njálmmálaš šánjeriid.	Oahppi searvá iešguđetge fágalaš ságastallamiidda ja ovddida iežas máhtu ja oaiviliid. Oahppi divvu gažaldagaid iešguđetlágan fáttáide ja respondere earáid oaivilovdanbuktimiidda. Oahppi ovddida relevánta refleksuvnnaid fágalaš fáttáid hárrái ja atná heivvolaš gielalaš ja estehtalaš váikkuhangaskaomiid ja retoralaš apeallavugiid. Oahppi hálddaša buorre muddui iešguđetlágan njálmmálaš šánjeriid.	Oahppi searvá aktiivvalaččat iešguđetge fágalaš ságastallamiidda ja ovddida iežas máhtu ja oaiviliid ságaškuššamiin ja oppalaš ákkastallamiin. Oahppi divvu kritihkalaš gažaldagaid iešguđetlágan fáttáide ja respondere earáid oaivilovdanbuktimiidda. Oahppi ovddida vuđolaš refleksuvnnaid iešguđetlágan fágalaš fáttáid hárrái ja atná iešguđetlágan gielalaš ja estehtalaš váikkuhangaskaomiid, retoralaš apeallavugiid ja njálmmálaš šánjeriid mat heivejit vuohkkasit ulbmilii.

Mihttomeriid olahusa dovdomearkkat – čálalaš

Vuollegis gelbbolašvuohta fágas, árvosátni 2	Buorre gelbbolašvuohta fágas, árvosátni 4	Erenoamáš buorre gelbbolašvuohta fágas, árvosátni 6
<p>Oahppi lohká mánggalágan čáppagirjjálaš ja áššeprosa teavsttaid sihke iešguđet šlájas ja šáŋŋeris, ja reflektere muhtin muddui daid sisdoalu ja huksehusa hárrái. Oahppi suokkardallá teavsttaid ja čatná teavsttaid dan áigái goas leat čállojuvvon ja čájeha muhtin guovddáš čanastagaid áigái ja kulturhistorjjálaš oktavuhtii. Oahppi dovda muhtin gielalaš váikkuhangaskaomiid ja muhtin giellahistorjjálaš dovdomearkkaid teavsttain.</p>	<p>Oahppi lohká ja analysere iešguđet šlájat čáppagirjjálaš ja áššeprosa teavsttaid mat leat čállojuvvon iešguđet šáŋŋeriidda, ja reflektere daid sisdoalu ja huksehusa birra. Oahppi válddaha gielalaš váikkuhangaskaomiid mat leat geavahuvvon teavsttas. Oahppi suokkardallá áigodaga goas teavsttat leat čállon ja čatná daid historjjálaš ja kulturhistorjjálaš perspektiivii ja oktavuhtii. Oahppi čatná teavsttaid sihke dan áigái goas leat čállojuvvon ja oahppi dálááiggi kontekstii. Oahppi dovda goal leat giellahistorjjálaš perspektiivvat teavsttas.</p>	<p>Oahppi lohká iešguđet šlájat čáppagirjjálaš ja áššeprosa teavsttaid mat leat čállon iešguđet šáŋŋeriidda. Oahppi analysere teavsttaid ja reflektere daid sisdoalu ja huksehusa birra ja čájeha movt gielalaš váikkuhangaskaoomit váikkuhit sisdollui ja tekstii. Dasa geavaha iežas máhtu giela ja girjjálašvuođa birra. Oahppi suokkardallá áigodaga goas teavsttat leat čállojuvvon ja čatná teavsttaid historjjálaš ja kulturhistorjjálaš perspektiivii ja oktavuhtii. Oahppi reflektere teavsttaid birra sihke áiggi mielde goas leat čállojuvvon ja dálááiggi kontekstii. Oahppi dovda ja suokkardallá giellahistorjjálaš perspektiivvaid teavsttas.</p>
<p>Oahppi čállá teavsttaid mángga šlájas ja šáŋŋeris, mat muhtin muddui čuvvot šáŋŋernjuolggadusaid. Teavsttain lea eaŋkilis struktuvra main fáttát muhtin muddui heivejit oktii, ja main lea muhtin muddui teakstačatnan.</p>	<p>Oahppi čállá teavsttaid iešguđet guhkkodagas, ja iešguđet šlájas ja šáŋŋeris, main čuovvu šáŋŋernjuolggadusaid. Teavsttas lea čielga struktuvra mas fáttát heivejit oktii, ja mas lea buorre teakstačatnan sihke cealkagiid gaskkas ja teakstaosiid gaskkas.</p>	<p>Oahppit čállet teavsttaid iešguđet guhkkodagas ja iešguđet šlájas ja šáŋŋeris, main čuovvu šáŋŋernjuolggadusaid. Teavsttas lea čielga ja dárkilis struktuvra mas fáttát heivejit bures oktii ja mas lea hui buorre teakstačatnan sihke cealkagiid gaskkas, teakstaosiid gaskkas ja ollislaččat teavsttas.</p>

<p>Oahppi vällje teakstahámiid (modalitehtaid) ja váikkuhangaskaomiid mat oalle muddui heivejit teavstta ulbmilii, sisdollui ja ulbmiljovkui. Oahppi geavaha teavsttas guovddáš riehtačállin- ja mearkabidjannjuolggadusaid.</p> <p>Oahppi divoda iežas teavsttain mihtilmas boasttuvuođaid ja buoreda teavstta oahpaheaddji mearkkašumiid vuođul.</p>	<p>Oahppi vällje vuogas teakstahámi (modalitehtaid) ja váikkuhangaskaomiid teavstta ulbmila, sisdoalu ja ulbmiljoavkku mielde. Oahppi hálldaša eanas riehtačállin- ja mearkabidjannjuolggadusaid.</p> <p>Oahppi divoda ja buorida iežas teavsttaid fágalaš eavttuid ja earáid mearkkašumiid vuođul. Oahppi árvvoštallá iežas ja earáid teavsttaid ja buktá rávvagiid giella- ja teakstamáhtus vuođul.</p>	<p>Oahppi árvvoštallá ja vällje tekstii vuogas, ulbmillaš teakstahámiid (modalitehtaid) ja váikkuhangaskaomiid teavstta ulbmila, sisdoalu ja ulbmiljoavkku mielde. Oahppi hálldaša eanas muddui riehtačállin- ja mearkabidjannjuolggadusaid.</p> <p>Oahppi árvvoštallá ja buorida iežas teavsttaid fágalaš eavttuid ja earáid mearkkašumiid vuođul. Oahppi árvvoštallá earáid teavsttaid ja buktá relevánta rávvagiid giella- ja teakstamáhtus vuođul.</p>
--	---	--